

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Bun de imprimat

Trecut în registrul special dela Tribunalul
Cluj, Secția III, sub Nr. 111-1938.

„Vrednic de credință și de toată primirea este cuvântul, că Hristos Iisus a venit în lume să mântuiască pe cei păcătoși, dintre care cel dintâi sunt eu“.

1 Tim. 1, 15.

PRAZNICUL ȚĂRII

— ZIUA DE 8 IUNIE —

M. Sa Regele Carol II-lea

Aniversarea urcării pe Tron a M. S. Regelui Carol II-lea primește în anul acesta o amploare neobișnuită, ce-și va atinge strălucirea în capitala Țării.

Aici se vor desfășura marile festivități cu participarea entusiastă a tuturor instituțiilor de stat, a figurilor proeminente din viața publică, și în prezența noului Parlament corporatist, care atunci se va întruni pentru întâia dată în ședință solemnă. Spectacolul va fi măreț și complex, vrednic de *gândul simbolic* ce-l însuflețește.

Căci mai presus de bucuria colectivă dar trecătoare a fasturilor ocazionale, aici se afirmă în cadre de solemnitate istorică *credința monarhistă* a neamului românesc, fuziunea desăvârșită dintre *Rege și Națiune*.

Această religie dinastică, ce-și are rădăcinile ei adânci în vechea noastră tradiție voevodală, departe de a se eclipsa în epoca contemporană, cum s'a întâmplat în alte State, a înregistrat dimpotrivă o evoluție uimitoare, devenind o pârgie de existență a Românișmului de pretutindeni. Este fără îndoială un mira-

col să vezi, cum în mai puțin de 80 ani, un popor sărac, disprețuit și împrăștiat sub diferite stăpâniri politice, a fost transformat într-o națiune prosperă, respectată și unitară. O dinastie străină s'a confundat atât de complect cu destinul nostru, încât cel dintâi Rege, providențialul Carol I ne-a dat *Neatârănarea*, cel de al doilea nemuritorul Ferdinand I. ne-a dobândit *Unitatea*, iar cel de al treilea, slăvitul Domn Carol II. ne făurește *Strălucirea*.

Iar pentru a da proba definitivă a identificării Ei perfecte cu neamul românesc i-a adoptat *limba și legea*, devenind ctitorii lor cei mai iluștrii. Astfel nu mai poate fi nici o mirare, că Dinastia de Hohenzollern-Sigmaringen dela gurile Dunării, integrându-se cu trup și suflet în viața autentică a *Românilor*, a devenit o *Dinastie națională* din cele mai populare din Europa.

Astăzi cultul regalității la noi a luat forme atât de impresionante, încât el contează ca fenomenul determinant al întregii noastre vieți de Stat. Aceasta datorită personalității excepționale a *M. S. Regelui Carol II-lea*, înconjurat încă din copilărie de iubirea caldă a tuturor Românilor, cari printr'un fel de divinație inspirată, îl învăluiau de pe vremuri în razele de legendă ale Craiului împlinitor de visuri de mărire. Și instinctul nu i-a înșelat de loc.

Priviți acești nouă ani de Domnie viguroasă, înțeleaptă și uimitoare, spre a Vă da seama că o minte ascuțită și o voință irezistibilă au dat un înțeles nou *regalității*, transformând-o în creierul gânditor și conducător al Națiunii. Că pătrunzând cu o mai fină intuiție decât muritorii de rând împrejurările și evenimentele, ce influențează soarta României și menirea ei în lume, a știut interveni în

ceasul suprem spre a înlătura *prăbușirea* și a-i pune temeliiile noi ale *înălțării* nebănuite.

Când teoriile clasice constituționale s'au dovedit neputincioase în fața primejdiilor zdrobitoare, Suveranul n'a ezitat să arunce la coș o Constituție perimată, spre a-i dăruia una nouă, dictată de realitățile vremii și așteptările nației. Astfel în locul Regelui care „domnește“, avem pe Regele care *cârmuiește*, asumându-și, ca în vremile de glorie voevodală, răspunderea istorică pentru fericirea și viitorul Statului.

Astfel s'a deschis veacul nou al renașterii noastre naționale. În jurul nostru simțim aier reavăn de primăvară. Ca la o răscolire proaspătă și deplină a pământului, așa freamătă în fiecare parte a Țării lozincile *noului catehism românesc*, elaborat de inteligența strălucită a Regelui îndrumător de neam. Pretutindeni e clocot uriaș de suflet și muncă, de avânt și patriotism, pretutindeni energiile populare de sus până jos sunt prinse în pasiunea sfântă a *creației* pentru România nouă, prosperă și nebiruită.

În mijlocul acestei resurecții generale toate atențiunile se concentrează, spre valurile limpezi ale *tineretului* nostru, care prin simțirea, elanul și idealismul lui este cheazășia marilor speranțe regești și scutul vitejesc al victoriilor noastre de mâine. O generație nouă se formează, cu grijă extraordinară, în duh luminat și voință năpraznică, pe potriva misiunii covârșitoare ce i-o prevede *Suveranul* deschizător de glorie neasemuită.

De aceea este explicabil, că săptămâna viitoare e *săptămâna tinereței*, ale cărei falangi de elită se vor concentra la București, ca prin manifestările lor solemne, să-și afirme deodată cu Reprezentanța națională, fuziunea sufletească indestructi-

EVANGHELIA

Mat. 10, 32-34, 37-38; 19, 27-30.

Evanghelia acestei Dumineci, consacrată cinstirii tuturor sfinților, împreună trei crâmpene de texte, luate din diferite părți ale Evangheliei după Matei, spre a ne arăta cea mai caracteristică trăsătură a vieții creștine: lăpădarea de sine și alipirea de Hristos.

În ziua Cincizecimii a luat ființă patria duhovnicească a oamenilor, Biserica, menită să-i ocrotească și să-i călăuzească, împărțându-le darul Duhului sfânt. Aceasta e neprețuita comoară, pe care o deține Biserica: duhul adevărului și al puterii morale, cu ajutorul căruia învățăturile Mântuitorului rodesc în lume, între oameni, rodul faptelor bune.

Numai viața roditoare de fapte bune e viața sfântă, cum trebuie să fie viața fiecărui creștin. În cea mai solemnă clipă a sf. Liturghii, când ridică pentru frângere pâinea prefăcută în trupul Mântuitorului, preotul rostește cuvintele: „Să luăm aminte! Sfintele sfinților!“ Jertfa cea de pe altar e hrană pentru sfinți; urmașii lui Hristos trebuie să fie fii ai sfințeniei.

Înlăuntrul familiei creștinătății, destinată unei vieți de sfințenie, sfinții sunt frații mai mari, cari ne sunt pildă vie de felul cum trebuie să traducem în desfășurarea de fiecare clipă a vieții noastre învățăturile Mântuitorului. Fiecare creștin, dacă vrea să umble pe urmele Mântuitorului și să realizeze învățăturile Lui în viața de toate zilele, trebuie să între ucenic la un sfânt. Din mila lui Dumnezeu fiecare om își poate găsi între sfinți un dascăl, un maestru potrivit cu firea lui și cu ocupațiunea lui. Câmpul e frumos prin varietatea florilor, ce-l împodobesc; viața obștească creștină e frumoasă prin faptul, că toate chemările și toate firile se unesc într-o preface viața pământească în imn de preamărire a lui Dumnezeu.

Ori cât de variate rosturi sociale ar fi avut sfinții, la temelul vieții lor stă aceeași iubire a lui Hristos și lăpădare de sine. Au iubit mai mult rugăciunea, decât înțelepciunea oamenilor; mai mult lacrimile, decât podoabele; mai mult munca, decât mulțimea slugilor; mai mult ascultarea, decât stăpânirea; mai mult postul, decât desfătarea; mai mult smerenia, decât mărirea.

E ceea ce trebuie să învățăm dela ei.

I. G.

Continuarea pe pagina a 2-a.

bilă cu Regele inimilor și triumfurilor românești.

La praznicul măreț al Țării din ziua de 8 Iunie, când toți vibrăm de firească emoție și nemărginită iubire pentru marile *Cârmuitor* al Românilor, Biserica străbună ia parte cu tot sufletul, aducând binecuvântarea Cerului peste creștetul Augustului ei credincios și ctitor neîntrecut.

I. Mateiu

Un omagiu al Academiei Române. Vineri, 26 Mai a. c., Academia Română a ținut o ședință publică solemnă, în prezența M. S.

Regelui pentru comemorarea Creatorului României moderne, Regele Carol I. Erau prezenți toți membrii Academiei și public numeros. Sosirea Suveranului a fost salutăată cu lungi aplauze. Ședința a fost prezidată de d. Rădulescu Motru, care a ținut discursul de omagiere a memoriei Regelui Carol I, întemeietorul Regatului. La sfârșit M. S. Regele luând cuvântul a evocat într'un strălucit discurs figura Marelui Său înaintaș. Cuvântarea admirabilă a Suveranului a lăsat o adâncă impresie atât în incinta Academiei cât și dincolo de zidurile ei în opinia publică a Țării.

Vizitațiune arhierescă în comuna Bălan.

Comuna Bălan din județul Sălaj este așezată pe ambii țărmuri ai văii Almașului, are locuitori harnici, aproape 1800 suflete, toți români ortodocși. Și-au agonisit banii necesari ca să poată începe zidirea unei biserici nouă, potrivită acestor vremuri de renaștere națională. Pentru a putea da îndrumările necesare în legătură cu așezarea noii biserici, P. S. S. Episcopul Nicolae, însoțit de P. P. C. C. consilieri Dr. V. Sava și L. Cureau și de C. diacon A. Scurtu, a făcut o vizitație canonică a doua zi de Rusalii.

În drum, în comuna Rachis din granița județului a fost întâmpinat sub o frumoasă poartă de triumf, de către Primpreședintele plasei, ca reprezentant al Prefectului, înconjurat de toți locuitorii comunei, în zorii dimineții cu soare dătător de căldură binefăcătoare culturii agri-

cole în plină dezvoltare, promițătoare de recoltă îmbelșugată pe întreg ținutul lung parcurs, P. S. Sa a ajuns în comuna Bălan.

Primirea bunului Arhieriu a fost impresionantă, pentru că era plină de cea mai curată evlavie.

Întreg poporul din comună, cu mic cu mare, precum și foarte mulți pelerini din comunele învecinate erau înșirați dealungul șoselei, în fața porții triumfale, de unde după discursuri calde de bineventare, P. S. Sa a fost condus într'un car împodobit cu scoarțe frumoase, tras de șase boi, până la vale, pe care P. S. Sa a trecut peste punte, deoarece nu au pod. Dincolo era așteptat de alt car cu șase boi, în care a fost condus până la biserică, unde a fost întâmpinat de preoții slujitori, veniți din parohiile învecinate, împreună cu protopopul tractului.

Cum numai o prea mică parte a credincioșilor prezenți ar fi putut intra în biserică, Sfânta Liturghie arhierescă s'a servit cu tot fastul cuvenit în fața bisericii, la umbra pomilor puternici sădiți pe vremuri la mormintele înaintașilor, ce 'și dorm acolo somnul cel de veci. Răspunsurile Liturghice le-a dat corul tineretului din comună sub conducerea preotului locului. La sfârșit P. S. Sa în o predică magistrală a dat povețe poporului, după care toți cei prezenți au sărutat Sfânta Cruce din mâna P. S. Sale, au fost stropiți cu aghiazmă, unși cu unt de lemn sfințit și au primit anafora, apoi împărțâșiți cu binecuvântare arhierescă, s'au reîntors cu toții la vetrele lor, fericiți de toate cele ce au văzut și au auzit.

P. S. Sa a examinat apoi situația comunei și după o gustare luată la casa parohului, înconjurat de cler și de intelectualii locului, s'a întors la reședința Sa, de unde cu ajutorul lui Dumnezeu va arăta, care este locul cel mai potrivit, pe care să se zidească biserica cea nouă din Bălan.

Cerc religios.

În ziua de 21 Mai a. c., grupul religios III, din protopopiatul Lupșa și-a ținut a II-a misiune pastorală din anul acesta în parohia centrală Mogoș-Miclești.

Serviciul divin a fost oficiat de soborul preoților din cerc în frunte cu președintele octogenar Pr. Gheorghe Lazăr. La sfârșitul Sf. Liturghii, Pr. Vasile Jina, vorbește despre viața sfinților împărați Constantin și Elena. Urmează slujba parastaselor pentru

morți și binefăcătorii bisericii; iar la cimitir, se face sfințirea apei și a sf. maslu. În fața unui public numeros predică Pr. Ifrim Bordea, mănecând dela cuvintele Mântuitorului: „Cel ce mă va mărturisi pe mine în fața oamenilor și Eu îl voi mărturisi pe el înaintea Tatălui meu...” (ev. Matei 10, 32.) prin analogie cu exemplul dat de cei 318 sf. Părinți la Sinodul din Niceea.

Ședința intimă a fost deschisă în cancelaria parohială de președintele grupului.

1. Întru combaterea concubinajului în raza de activitate a cercului se aprobă înființarea controlului preoțesc reciproc în parohii.

2. Cercul religios aprobă inițiativa Pr. Ifr. Bordea de a tipări într'o broșură biografia Pr. Gh. Lazăr ca semn de omagiu și recunoștință pentru cei 40 ani de conducere vrednică a cercului religios de aici.

3. S'a aprobat hotărârea prin care preoțimea din munți cere să fie scutită de rechiziționarea cailor în caz de mobilizare și concentrare. A fost motivată această cerere cu resfirarea parohiilor și bătrânețea multor preoți.

Pr. Ifrim Bordea

Ultimele cuvinte ale Patriarhului Miron. Într'un articol despre „Autonomia bisericească” publicat în *Cronica Romanului pe luna Mai a. c.*, P. S. Episcop Lucian scrie următoarele: „Din partea celor mai apropiați cari au veghiat în clipele ultime la patul muribundului Patriarh Miron, am aflat, că în veci neuitatului Patriarh intrase în comă. Deodată tresare și cu glas tare rostește: „cine a îndrăznit a se atinge de autonomia Bisericii?”. După aceste cuvinte, cari i-au fost ultimele, a închis ochii pe vecie. Cine ar putea spune ce s'a petrecut în sufletul fericitului Patriarh?”

FOILETON

Locul de reședință al primilor oameni.

g) Raiul a fost la polul nord.

O greșită interpretare a citatelor Is. 14, 13 și Ez. 28, 14, și o fantazie bogată, așază Raiul la polul nordic. Urmând teologului american Warren, care prin această teorie a făcut multă vâlvă în secolul trecut, în zilele noastre teologul Gruhn, clădește aceeași teorie pe temeiuri științifice.⁷¹⁾ Acolo unde azi este o masă de gheață, odinioară era o climă caldă, în care rodeau pomii, în care omul și-a petrecut pruncia. Leagănul omenirii cu grădina paradisiacă stau azi ascunse cercetărilor noastre de pustiul de gheață, inexplorabil pentru cercetători. Râul paradisiac, care se împarte în patru brațe, este marea înghețată a nordului, cu cele patru curenți, cari înaintează spre sud. Pison = curentul care încă din antichitate se îndrepta dealungul munților Urali până la marea neagră, iar deasupra Germaniei de nord până la gurile Rinului. O dovadă: permanența cuvântului Tison în limbile rusă și germană. Bisan este brațul ostic prin care se revărsă Volga, și Biese un râu, care nu departe de Magdeburg se varsă în Elba; Biesental o vale spre nord de Berlin, Biessenhofen

o comună în Germania. Chavila este numele unei bucați mari de pământ, care mai târziu s'a numit Europa. Aurul țării este aurul Uralilor, aurul cel mai bun și în cantități mai mari din Europa și Asia anterioară. Bedolach = bedil ca formă prescurtată. Schoham pom cald, must cald. Ghichon = Oknan (rusește), Okeanos (grecește), Ozean (nemțește), iar acest ocean este identificat cu Atlanticul. Chiddekel = Bahr Hindh, oceanul Indian Assur; o combinație din japonezul „asa” răsărit și hebraicul „ur” lumină, deci „lumina răsăritului” = orientul. Insuși numele continentului Asia și-ar trage originea din numele Assur. Phrat = râul Labrador din vestul Grönlandei. Gruhn crede că tocmai identificarea Phratului cu Eufratul, este eroarea cea mai mare, care a împiedecat o cercetare imparțială a locului unde a fost leagănul omenirii. Teoria lui e clădită pe aceeași metodă cu a lui Wendrin. Se și bucură de o identică apreciere.

h) Raiul a fost în cer.

În fine după ce pentru unii cercetători Pământul nu cuprinde nici un loc, care să se asemene cu descrierea geografică a biblicului paradis, el este căutat în ceruri. Ipoteza are două direcții.

Prima pornește dela citatul Dn 7, 10, unde se vorbește despre cerescul râu de foc, care izvoarește dela picioarele tronului lui Dumnezeu, identificându-l cu calea laptelui și cele patru brațe ale

ei, pe care iudeii și egiptenii, romanii și chiar chinezii o considerau râu.⁷²⁾

Punctul de plecare, citatul din Daniil pe care clădește Gunkel, este greșit interpretat. Daniilor vorbește despre raiul ceresc, ca loc de răsplată a celor fericiți, care se distinge de raiul protopărinților.

A doua pornește dela presupunerea că povestirea biblică este de origine sumerică-babiloniană.⁷³⁾ Autorul sfânt ar fi luat ideea dela babiloneni, desbrăcându-o de haina politeistă, și făcându-o simbolul unei idei superioare. Babilonienii credeau în existența unei grădini a zeilor plantată în cer, pe care o numeau „iku”. Ea era localizată pe cale astronomică, acoperindu-se cu marele patulater al lui Pegasus. Și cele două râuri paradisiace Eufrat și Tigru se găsesc pe cer. Din comentariile babilonene la textele astronomice, rezultă că constelația Andromeda reprezenta Eufratul; iar Tigru ca râu ceresc, este identic cu stelele zeiței Anunit, și acestea sunt identice cu „peștele sudic”. Celelalte râuri paradisiace Pison și Geon nu pot fi azi stabilite cu siguranță în grădina cerească.

În ceeace privește așezarea paradisului în ost, pe cer înseamnă „punctul primăverii”, adică locul în care stă soarele la echinocțiul de primăvară. În timpul dela 2000 a. H. până în zilele noastre acest punct este între Taur și Pegasus. Pentru situarea Raiului în cer pledează și cuvântul

INFORMAȚIUNI

Ziua Mamei în Cluj. A doua zi de Rusalii s'a desfășurat în curtea școlii de menaj Sf. Tereza frumoasa serbare pentru cinstirea Mamei. Stolurile de străjere au executat un program interesant, iar dd. At. Popa și Coriolan Tătaru, rezident regal au vorbit despre importanța zilei. Erau de față un număr însemnat de mame-tărance, aduse din tot ținutul Someș, cari aveau în viață cel puțin 10 copii. Li s'au dăruit rufărie, bani (câte 10.000, 3000 și 2500 Lei) și vaci cu lapte.

Parohiile nu beneficiază de legea conversiunii. Parohia bisericii Dichiu din Capitală în calitate de debitoare a d-nei Ana V. Ioane, a invocat cu prilejul urmării întreprinse de aceasta, beneficiul legii conversiunii, arătând că creanța pe care creditoarea o are împotriva parohiei este din acelea supuse conversiunii. Creditoarea a făcut opunere, susținând că dacă creanța în sine îndeplinește condițiile prevăzute de legea conversiunii, parohia însă având caracterul unei instituții publice, este exclusă dela beneficiul legii, în virtutea dispoziției care exceptează dela beneficiile ei: statul și autoritățile publice cum și instituțiile cu acest caracter.

Instanța de fond (Curtea de Apel) considerând că parohiile nu intră în excepțiile prevăzute de legea conversiunii, a primit apărarea parohiei Dichiu și a anulat urmărirea judiciară pornită de creditoare pentru valorificarea creanței. Creditoarea făcând recurs — Inalta Curte de Casație a făcut divergență de două ori la rând. Așa fiind, s'a adus în fața

secțiunilor unite ale Casației, rezolvarea chestiunii: dacă parohiile bisericii ortodoxe române, beneficiază sau nu de legea conversiunii. Suprema Curte sub președinția d-lui Andrei Rădulescu, primul președinte al Casației, debătând Joi 25 Mai recursul creditoarei, l-a admis, casând decizia instanței de fond și statuând dela beneficiul legii conversiunii.

Recitind un număr omagial. Numărul festiv de 114 pagini din *Cronica Hușilor*, închinat P. S. Episcop Nifon Criveanu cu prilejul împlinirii a 5 ani de păstorire, este un omagiu binemeritat din partea Eparhiei. Căci P. S. Ierarh Nifon, împodobit cu prea alege daruri sufletești, a săvârșit în vreme scurtă lucrări duhovnicești și gospodărești vrednice de cinstirea Bisericii întregi.

Noua organizare a învățământului primar. M. S. Regele a sancționat noua lege a învățământului primar. Școala primară a părăsit vechea concepție individualistă pentru a realiza ideea de integrare a individului în comunitate și de subordonare față de ea. Școala primară va face selecția celor mai bune elemente prin urmărirea atentă a dezvoltării elevilor și întocmirea fișei personale a fiecăruia. Acest proces de selecție va fi continuat și în învățământul secundar. Învățământul primar va avea un caracter practic și sintetic. Se va executa un program minimal, același pentru toate școlile primare, dar pe lângă acest program, se va executa unul de adaptare specială, după regiune. Copiii cari nu vor urma școala secundară vor face după învățământul primar un curs de 3 ani pentru pregătirea profesională.

Congresul căminelor culturale. Se cunoaște importanța deosebită ce se dă Căminelor culturale în cadrul Serviciului social. Pentru a o accentua și mai mult se va ține un congres al lor în Capitală în zilele de 7, 8 și 9 Iunie c. cu concursuri de coruri, dansuri și alte manifestări colective, ce vor stârni atenția opiniei publice. Sperăm că vor lua parte și echipele „Astrei” ardelenene, cari au o minunată tradiție, unanim recunoscută.

Pensionari norocoși. Se știe că în 1929 s'a votat o lege care dă drept la pensie funcționarilor de căi ferate maghiare rămași la noi, deși refuzaseră jurământul de credință către Statul românesc. În temeiul acestei legi ei au cerut să fie înscrși la Casa generală de pensii a Statului, care însă le-a respins cererea. Au făcut atunci recurs la Curtea de Conturi și Curtea de Casație, care după lungi debateri le-a admis cererea. Astfel Statul este obligat să dea pensii și încă regresiv pe 10 ani în urmă unui număr mare de slujbași cari n'au voit să-l slujească. Ce oameni norocoși! Și mai ales ce țară generoasă cu minoritarii ei!

Congresul școlilor țărănești. În ziua de 9 Iunie c. va avea loc la Fundația universitară Carol I din București congresul școlilor țărănești. Vor participa delegații acestor școli (profesori și țărani cursiști), colaboratori și invitați. Programul prevede o dezbateră amplă a acestei instituții noi, creiată mai întâi în Ardeal sub auspiciile „Astrei”. Rezultatele ei neașteptat de bune au dus la adoptarea instituției de către Fundațiile regale, cari au introdus-o pe tot cuprinsul țării. La 9 Iunie vor fi de sigur mulți ardeleni la București. Li îndemnăm să ia parte la acest congres contribuind cu experiența lor la soluțiunile ce se vor da pentru viitor.

Adunarea generală a Societății Scriitorilor Români din Ardeal. Azi, 4 Iunie se va ține la Cluj adunarea generală a „Societății Scriitorilor Români din Ardeal”. Adunarea se va ține în aula Teatrului Național, la ora 4 p. m. La ordinea de zi „Comemorarea lui Mihail Eminescu”; Noua lege de pensii a scriitorilor și înființarea unei Uniuni care să cuprindă toate societățile de scriitori, publiciști și gazetari cu personalitate juridică din Transilvania. În cazul când nu se va întruni numărul legal de membri, adunarea se va ține Duminecă 11 Iunie cu orice număr de membri prezenți.

Darul lui Petrache Lupu. Din toate colțurile țării sosesc zilnic nenumerate daruri pentru înzestrarea Armatei noastre, cheazășia liberei dezvoltări a neamului nostru. Este încă vie în sufletul cititorilor generozitatea gestului regal prin care Suveranul a contribuit la fondul înzestrării Armatei. Deasemenea toată țara își amintește mișcătoarele scrisori sosite din toate colțurile României la M.A.N.

Iată că și ciobanul Petrache Lupu a donat 1000 lei în scopul nobil al apărării Patriei. Deasemenea fundația Maglavit a subscris suma de 4000 lei.

Donație. Credincoasa văduvă Lina Șerban născută Haiduc din Lunca-Murășului donează bisericii din comuna sa 3 jughere pământ arător. Primească mărinoasa donatoare mulțumita noastră și pe această cale pentru acest dar prețios.

Consiliul eparhial.

Muzeul Eparhial. În timpul din urmă se ridică mereu numărul vizitatorilor Muzeului nostru eparhial. Spre a completa cunoștințele religioase și istorice ale elevilor, cateheții școlilor noastre secundare din Cluj au vizitat cu acești elevi Muzeul, spre a vedea interesantele și

biblic „eden”, care în limba sumerică înseamnă: stepă, pustiu; însă însemnarea fundamentală este: înălțime. Înălțime în înțelesul de cer, ce-i drept în limba sumerică n-a fost redat prin cuvântul „eden”, dar adeseori prin înruditul acestuia: „edim”. În ceea ce privesc celelalte determinări geografice ale Raiului din Gen., după părerea lui Ungnad, sunt niște intercalări ulterioare.

Impotriva acestei ultime încercări se ridică cu toată seriozitatea faptul, că autorul biblic vorbește conaționalilor săi despre raiu, ca despre un loc cunoscut. Urmașii lui Adam trăesc în apropierea raiului, Raiul este păzit de cheruvimi, ca nu cumva omul căzut întorcându-se să mănânce din pomul vieții. Ori acesta nu poate fi în cer.

Concluzie.

Din cele constatate în cele anterioare, rezultă că singurul răspuns care-l putem da întrebării: „unde a fost raiul protopărinților omenirii” este: 1. Raiul a fost pe Pământ, undeva în ținutul ud de râurile Eufrat și Tigru. 2. Nu este identic cu Raiul ceresc, lăcaș al celor fericiți după înviere, nici cu un Raiu ceresc ce s'ar putea identifica din datele astronomice ale babilonenilor. 3. Autorul sfânt are date precise asupra locului unde se afla. Schița geografică pe care ne-o prezintă corespunde datelor științifice ale timpului său. 4. Dacă a fost acest loc aproape de izvoarele celor două râuri, în partea superioară a Meso-

potamiei, sau în partea inferioară, pe litoralul golfului persic, azi ne este imposibil de precizat; câtă vreme nu avem urme despre cunoștințele geografice ale timpului, iar cursul râurilor Mesopotamiei au putut suferi atâtea modificări în timp de 3500 ani, din cauza solului nisipos prin cari străbat spre golful persic, din cauza lucrărilor omenești, cari tind prin fel și fel de irigații să mărească productivitatea solului. A limita cu exactitate locul Raiului nici nu este atât de important, câtă vreme însași Mesopotamia nu este un ținut prea vast. 5. N'a putut fi Raiul nici în Arabia, nici în Africa, nici în India, cu atât mai puțin în Europa, sau America, câtă vreme leagănul culturii omenești este în basenul râurilor Eufrat și Tigru. Aci s'au descoperit cele mai vechi urme de cultură superioară, într'o epocă în care multe părți ale Pământului nici nu erau locuite. Unde este cultură este loc de așezare veche, de străduințe de generații dearândul. Toate concluziile la cari ajunge istoria privitoare la leagănul omenirii, duc spre Asia anterioară. 6. Ținutul corespunde mai mult decât ori care parte a Pământului așezării omenești, atât sub raportul climatului, fertilității și așezării lui geografice. Situat în centrul celor cinci continente, pentru o egală împrăștiere a omenirii în toate direcțiile; un climat dulce, iarna fără zăpezi și frig, vara fără arșița tropicală; pământ fertil și permanent hrănit de nămolul revărsării ape-

lor de primăvară, rodește din belșug fără prea multă muncă din partea omului; comunicația din loc în loc este înlesnită prin cursul apelor. Iată tot atâtea elemente, cari au favorizat pe omul celei mai vechi culturi. Nici unde într'altă parte a Pământului nu sunt date într'o egală măsură aceste condiții. 7. Proximul eveniment istoric din viața omenirii străvechi, înregistrat de Sf. Scriptură, adică „Potopul noahitic” ne spune, că corabia lui Noe s'a oprit pe cel mai înalt vârf, pe „Ararat”. Ori Ararat este cel mai înalt munte din șirul de munți din nordul Mesopotamiei, semn că potopul, (care a fost general numai sub raportul omenirii, nu și al Pământului, ceea ce geologia a verificat), a fost undeva în jurul Araratului, și atunci alt loc pentru așezarea omenească nu este vizat decât Mesopotamia. 8. În fine chiar și faptul că la popoarele străvechi ale Mesopotamiei, s'a păstrat o tradiție despre Raiu și căderea în păcat, indiferent coloritul religios, imprimat de politeism, este o dovadă că acolo a fost pământul evenimentului transmis prin tradiție. La popoarele arabe, la egipteni, la inzi, chinezi, greci, romani, etc. ori că nu există această tradiție, ori că este atât de mult schimonosită, încât abia dacă se mai distinge — un semn că o au de împrumut concomitent cu cultura, însușită dela popoare mai vechi decât ele.

(Va urma)

Prof. Dr. L. G. MUNTEANU

prețioasele lucruri ce se găsesc acolo. Se dovedește astfel zi de zi tot mai mult utilitatea și sensul cultural al acestei instituții, ieșită din inițiativa și osteneala Prea Sfinției Sale Episcopului nostru și al marelui român, Gheorghe Sion.

Mulțămită publică. Domnii Ioan Lăpădatu, președintele și Constantin Motaș, directorul general al Societății de gaz metan, în numele acestor

teii societăți au binevoit a dăruți pentru paraclisul Academiei teologice suma de Lei 25.000. Tot pentru acest scop au mai dăruit: Soc. fem. ort. filiala Cluj 10.000 Lei. D-na Sofia Meteș, preș. Soc. fem. ort. 500 Lei. D-na Silvia L. Munteanu 500 Lei. D-na M. Grigoriu 1000 Lei. D-na Prof. Dr. Minea 500 Lei. Marimonioșii donatori binevoiască a primi și pe această cale mulțumita noastră.

Consiliul eparhial.

Nr. 15—1939.

Convocare.

În înțelesul art. 25 din Statutele Asociației Clerului „Andrei Șaguna” din mitropolia Ardealului, convocăm prin aceasta preoțimea din eparhia Clujului la **adunarea generală** a secției Cluj pe ziua de **Marti în 27 Iunie 1939** în orașul **Huedin**.

Programul adunării:

1. Ora 8 dimineața serviciul divin al Sf. Liturghii cu invocarea Duhului Sfânt în biserică din Huedin. Predică rostită de P. C. Pr. *Ion Roșca* din Calata.

2. Ora 9 și jumătate deschiderea adunării.

3. „*Preotul și așezământul Serviciului social*”, lucrare de pr. *Augustin Faur*, Boerești și *Vasile Fâșcu*, Aghireș.

4. „*Rezultatul experienței mele catehetice în școala primară*” de pr. *Gh. Popescu* Zlatna și *Ion Costea* Cluj.

5. Raport despre situația fondului preoțesc de înmormântare.

6. Comunicări: Hotărârile adunării eparhiale și ale congresului asociației „A. Șaguna”. (Propunerile independente se vor trimite biroului cu cel puțin trei zile înainte de adunare).

7. Ora 17: Vecernie, împreună cu meditație rostită de pr. *Vasile Loga*, Dângău.

Preoții cari au nevoie să stea și peste noapte în Huedin se vor adresa P. C. Prot. *Aurel Muntean* în Huedin.

Cluj, la 1 Iunie 1939.

Dr. Seb. Stanca, președinte.

Ion Goron, secretar.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 3400/1939.

Comunicat.

Adunarea noastră eparhială din acesta a aprobat înființarea fondului de 30 lei pentru preoții fără salariu și a decis menținerea contribuției lunare la acest fond până când va fi nevoie de aceste ajutoare. În același timp Adunarea eparhială mulțumește preoților noastre pentru spiritul de sacrificiu ce-l arată și de astădată față de interesele sfinte noastre Biserici.

Cluj, la 17 Mai 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 3409/1939.

Comunicat.

Adunarea noastră eparhială apreciind bunele foloase ce le aduce școala de Dumineca în parohiile, unde această școală a funcționat, îndrumă pe preoții noștri să caute să susțină aceste școli, făcând instrucție cu elevii din cântări bisericești, tipic și practici religioase, având în vedere că din aceștia la timpul său vor putea recruta slujitorii bisericii și vor avea în enoriașii de mâine elemente bune pentru sprijinirea intereselor bisericii.

Cluj, la 17 Mai 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 16/1939.

(21) 1—1

Publicațiune de licitație.

Consiliul parohial ort. rom. din Morești, jud. Murăș, dă în întreprindere pe cale de licitație publică prin oferte închise: *Pictarea iconostasului*

pe bază de lemn de teiu în următoarele condițiuni:

1. Reflectanții vor lua informațiuni în ce privește dimensiunile iconostasului dela oficiul parohial și vor prezenta plan și deviz cu 5 zile înainte de ținerea licitației, care va avea loc la casa parohială din loc în ziua de *11 Iunie 1939, ora 3 d. m.*

2. Parohia nu suportă nici un fel de spese pentru deplasarea concurenților și pentru întocmirea devizului conform planului de iconostas.

3. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința executarea lucrărilor fără considerare la preț și condițiuni, aceluia dintre ofertanți, care va prezenta mai multă garanție morală și materială.

4. La concurs nu pot participa decât pictorii autorizați de către ministerul cultelor pentru pictură bisericească.

5. Reflectanții au se depună o garanție de 5%.

Morești, la 20 Mai 1939.

Petru Fănaș
paroh

Tana Ioan
epitrop

Văzut:

Ștefan Rusu, protopop.

Nr. 68—1939.

(23) 1—1

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință generală, că parohia ortodoxă română din Cluj *Dâmbul-Rotund* dă în întreprindere, prin licitație publică pe bază de oferte închise și sigilate, construirea bisericii sale, conform planurilor și a devizului aprobat de Ven. Consiliu Eparhial Cluj, sub Nr. 3371 din 27 Mai a. c.

Licitația se fixează cu termen urgent, pe data de *18 Iunie 1939, ora 4 p. m.* și se va ține în *biroul oficiului parohial din Cluj, str. Basarabiei 6, Et. II, ușa 4*, în conformitate cu dispozițiile legii contabilității publice și a normelor generale pentru întreprinderi de lucrări publice, precum și a condițiilor speciale din ord. Sfeiei Episcopii a Clujului.

Planurile, devizul în alb și caietul de sarcini se pot vedea începând dela 5 Iunie a. c., zilnic între orele 3—5 p. m. la oficiul parohial din str. Basarabiei 6 Etaj II, ușa 4.

Concurenții, legal îndreptățiți, sunt invitați a lua parte la această licitație, depunându-și ofertele în scris, sigilate și însoțite de o garanție de 5% din valoarea lucrării, în numerar, efecte garantate de stat, sau o scrisoare de garanție emisă de o bancă de prima bonitate, acceptată ca garanție de Episcopia ort. Cluj.

Parohia își rezervă dreptul a decide asupra adjudecării, pe lângă rezerva aprobării din partea Sfinției Episcopii, fără considerare la preț și condițiuni, dând lucrarea aceluia dintre ofertanți, care prezintă cea mai mare încredere.

Parohia nu se angajează la spese de participare la licitație.

Pentru cazul că prima licitație fixată pe data de mai sus nu se va putea ține, a doua licitație va avea loc la *24 Iunie 1939, în același loc și la aceeași oră.*

Cluj, la 30 Mai 1939.

Paroh: Epitrop:

Pr. Gavril Relea *Stoicoviciu Titus*

Nr. 749—1939 Prot.

Văzut: *Protopop N. Vasu.*

Nr. 709/1939.

(22) 1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei *Chinteni*, prot. Cluj, devenită vacantă prin decesul fostului preot, prin aceasta se publică concurs, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „*Renașterea*”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat cu rezerva ordinului Minist. Cultelor în vigoare.
2. Casă parohială.
3. Sesiune parohială de 28 iug.
4. Venitele stolare, conform hotărârii cons. paroh. din 21 Mai a. c.

Candidații își vor înainta în termen toate actele de calificare, cu cerere adresată Ven. Consiliu eparhial, prin oficiul protopopesic, anexând și aprobarea de candidare a P. S. Sale Episcopului. În parohie se pot prezenta numai cu prealabila învoire a protopopului.

Cluj, 22 Mai 1939.

Cipcigan Alexe
epitrop

N. Vasu
protopop

Nr. 239/1939.

(20) 2—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei *Tăuț*, protopopiatul Alba-Iulia, publicăm concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul oficios „*Renașterea*”.

Beneficiile împreunate cu postul de paroh sunt:

1. Salar dela Stat conform pregătirii.
2. Casă parohială și dependențe corespunzătoare.
3. Sesiune parohială 20 jugăre, primită prin Reforma Agrară în hotarul comunei Vingard.
4. Folosința grădinei parohiale și alor 2 cimitire.

5. Venitele stolare obicinuite.

Parohia este situată lângă șoseaua națională și este străbătută de linia ferată Alba-Iulia—Zlatna.

Candidații la acest post își vor înainta cererile de concurs Consiliului eparhial în termenul deschis și cu învoirea noastră se vor putea prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Candidații vor prezenta actul de învoire dela P. S. Episcop, fără de care nu vor fi luați în considerație.

Alba-Iulia, la 17 Maiu 1939.

Oficiul protopopesic în înțelegere cu consiliul parohial din Tăuț.

Alexandru Baba, protopop.

Nr. 440—1939.

(17) 3—3

CONCURS

Se publică concurs pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. II-a *Vidra-medie* protopopiatul Câmpeni, cu termen de 30 de zile dela întâia publicare în „*Renașterea*”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat conform calificăției și anilor de serviciu.
2. Casă parohială cu dependențe și grădină.
3. Uzufuctul cimitirului în mărime de 1107 st.
4. Venitele stolare obișnuite.

Cererile de concurs se vor înainta Consiliului eparhial în termenul de mai sus, candidații obligați fiind a avea învoirea P. S. Episcop, pentru a putea fi admiși la candidare și pe lângă prealabila noastră încuviințare se vor putea prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Câmpeni, la 1 Mai 1939.

Dela oficiul protopresbiteral ort. rom. din Câmpeni în înțelegere cu membrii consil. parohial din Vidra-medie.

Sorin I. Furdul, protopop.

Nr. 44—1939

(18) 3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de *cantor* în parohia *Mureșeni*, protopopiatul Tg.-Murăș, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „*Renașterea*”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Sesiune cantorală de 6 jugăre, din care 5 jug. 407 st. p. arător și 1193 st. p. fânaț. Cel ales va intra în folosința lor numai după luarea recoltei din anul curent.
2. A treia parte din venitele stolare obișnuite, conf. procesului verbal din 23 Aprilie 1939.

Candidații își vor înainta cererile însoțite de diploma de cantor oficiului nostru parohial în termenul fixat, având a se prezenta Dumineca sau în vre-o sârbătoare la biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic și a face cunoștință cu poporul.

La candidare vor fi preferați cei cu diploma de cantor câștigată la o școală de cântăreți precum și aceia cari au priceperea de a forma coruri bisericești.

Din ședința consiliului parohial ținută în Mureșeni, la 23 Apr. 1939.

Alex. Oltean, *George Băciulescu*
paroh. notar.

Nr. 290—1939 Protop.

Văzut: *Ștefan Rusu*, protopop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj